

Історія міста Кузнецовськ

Кузнецовськ... Місто над Стиром. Перлина Українського Полісся. Казка, що стала дійсністю. Саме так його сьогодні називають.

Але ж нічого не виникає з нічого. Були якісь першопочатки. І перш ніж виникло місто, було село Вараш над Стиром, коріння і згадки про яке ведуть у сиву давнину до наших пращурів – волхвів. Варажб – давня назва волхвів на Поліссі. За переказами, волхви мали здатність впливати на сили природи, зціляти хворих, пророкувати майбутнє. Можливо, Варажб вже тоді і пророкував майбутню долю села Вараш. На початку 70-тих років ХХ століття слово Вараш стало близьким для сотні, а потім і тисячі людей, які прибули у поліську глибинку, чарівний край, край неповторної краси лісів, боліт - будувати АЕС.

Кузнецовськ – унікальне і своєрідне місто. Своїм корінням воно проросло у давнє минуле, а вершинами інтелекту сягає новітніх технологій ядерної енергетики ХХІ століття. Це місто-супутник Рівненської атомної електростанції. Вони споруджуються одночасно з 1973 року і невіддільні одне від одного.

Отже, **1973 рік. 25 травня** міністр енергетики та електрифікації Петро Непорожній забив першого символічного кілочка на місці, де мала бути споруджена станція.

10 серпня виїнято перший ківш ґрунту на місці майбутнього атомного велета. Паралельно почалось будівництво міста.

14 листопада наказом міністра енергетики і електрифікації директором Західно-Української атомної електростанції призначений нинішній віце-президент НАЕКУ “Енергоатом” Володимир Олександрович Коровкін, який на 29 років став незмінним її керівником.

1974 рік.

Відкрито перший магазин і їдальню. Введено в дію першу артезіанську свердловину. За два місяці побудовано і здано в експлуатацію приміщення музичної школи, яка стала на певний час загальноосвітньою і 56 учнів – дітей будівельників, які ще квартирували в сусідніх селах, вперше вступили в її класи.

А будівництво невпинно зростає. Запрацювала ЛЕП – 35. Здано в експлуатацію першу котельню селища, 30 грудня – перший житловий будинок

№ 6 з газовими плитами. В лютому 1975 відкрито перший магазин “Берізка”, далі – їдальня “Лісова пісня”. 16 листопада введено в дію перший дитячий садок.

В серпні 1976 р. укладено перший кубометр бетону у фундамент РАЕС, 30 грудня здано котел на ПРК – перший промисловий об’єкт РАЕС.

Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 15 березня 1977 року новозбудованому населеному пункту Володимирецького району було присвоєно найменування – селище Кузнецовськ.

Статус міста Кузнецовськ отримав 1984 року.

У січні 1978 р. в селищі проживало вже 5,5 тисячі мешканців, серед яких – 690 школярів. Відкрито дитячий садок № 2. Введено в дію комплекс споруд медико-санітарної частини. Колектив дільниці тресту “Південтеплоенергомонтаж” почав складати турбіну. На початку 1979 року доставлено корпус реактора. Введено в дію міські очисні споруди в с. Стара Рафалівка. В грудні проведено пробний пуск першого турбогенератора від ПРК.

А в селищі Кузнецовськ відкривалися нові об’єкти. Вводилися нові житлові будинки, дитячий садок № 3, відкрилася нова лікарня. І ось 22 грудня 1980р. здійснено пуск першого енергоблоку. В цей час в посилених темпах проходило будівництво другого енергоблоку, розпочато будівництво третього. Рівно через рік 22 грудня 1981 року включено турбогенератор – 3. Рівно через рік, 22 грудня 1981 року, включено турбогенератор – 3, а 30 грудня – турбогенератор – 4. І другий енергоблок станції потужністю 440 тис.кіловат введено в дію.

4 лютого 1982 року укладено перший куб бетону в реакторне відділення третього енергоблоку. Будівництво станції і міста продовжувалося. До 1986 року побудовані дитячі садки №№ 4, 5, 6, 7, школи 1, 2, 3, професійно-технічне училище, профілакторій, їдальні, магазини, кінотеатр “Полісся” та ряд інших об’єктів, вирости нові житлові масиви міста.

10 серпня 1986р. закладено фундамент четвертого енергоблоку.

22 грудня 1986 року – введено в дію третій енергоблок потужністю один мільйон кіловат.

У 1987 році здано в експлуатацію готель з рестораном. Окрасою міста стали школи №4 та №5, які були відкриті відповідно у 1989 та 1990 роках.

У 1990 році введено в експлуатацію водозабірну споруду питтєвої води в селі Бабка. Цього ж року гостинно відкрив свої двері Палац культури.

У **1999** році було створено перший заклад нового типу – Кузнецовську гімназію.

29 січня 2001 року Кузнецовська міська рада своїм рішенням затвердила сучасний герб і прапор Кузнецовська.

Герб: у синьому полі три срібні градирні атомної електростанції, перед якими три зелені ялинки, над ними - срібний знак атома з електронами; щит увінчує срібна міська корона.

Прапор: прямокутне полотнище зі співвідношенням сторін 2:3, що складається з двох рівновеликих горизонтальних смуг - блакитної та зеленої, від древка до середини прапора відходить білий клин - на цьому білому тлі зображається герб міста.

Ялинки, зелений та блакитний кольори вказують на знаходження Кузнецовська в Поліському краї, градирні та символ атома підкреслюють роль атомної енергетики в історії міста.

У **березні 2002** року міським головою Кузнецовська було обрано С.Жданюка.

26 вересня 2004 року після проведення комплексу підготовчих робіт згідно з програмою фізичного пуску реактор блока №4 успішно було виведено на мінімально-контрольований рівень потужності.

До пуску 4-го енергоблоку РАЕС за сприяння НАЕК „Енергоатом” в місті було добудовано Свято-Преображенський собор і завершено благоустрій його території, проведено реконструкцію палацу культури, стадіону, інформаційного центру „Полісся”.

В **2004** році у Кузнецовську було введено в експлуатацію 6,5 тисяч квадратних метрів загальної площі житла.

16 жовтня 2004 року стало визначною датою у житті міста - у об'єднану енергосистему України було включено 4-ий енергоблок РАЕС.

Цього ж дня на майданчику майбутнього 5-го енергоблоку закладено капсулу з пам'ятною запискою.

26 квітня 2006 року було введено в експлуатацію пам'ятник жертвам Чорнобильської катастрофи.

26 грудня 2006 року відкрито нове приміщення центру зайнятості, що дало можливість проводити різноманітні заходи, збільшити види послуг, їх якість та результативність для безробітних громадян. Створений Інформаційний центр

для молоді, комп'ютерний клас, належні умови для обслуговування осіб з обмеженими фізичними можливостями, облаштована дитяча кімната.

За 2008 рік отримали роботу за сприяння центру зайнятості до 900 незайнятих громадян.

На виконання Закону України „Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей № 26/23-15 від 12.06.2005 року та згідно рішення депутатів міської ради 6 липня 2006 року в місті відкрито відділення соціальної адаптації та реінтеграції бездомних громадян та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, на 30 ліжкомісць. У притулку створено сучасні умови для проживання його мешканців.

Розпорядженням голови ОДА від **3 вересня 2007 року** № 419 утворений Рівненський обласний центр соціальної реабілітації дітей-інвалідів, який на сьогодні надає послуги з соціальної, педагогічної, психологічної реабілітації, медичного супроводу та професійної орієнтації дітям-інвалідам Рівненської та Волинської області.

У 2007 році було: - введено в експлуатацію житловий будинок 4/2 по м-ну Ювілейний та I-го етапу дев'ятиповерхового житлового будинку по м-ну Вараш 43;

- введено в експлуатацію об'єкти громадського призначення (магазини, об'єкти побутового обслуговування населення міста;

- здано в експлуатацію очисні споруди в районі кінотеатру;

- введено в експлуатацію вуличні інженерні мережі міста (водопровід, каналізація, тепlopостачання, освітлення вулиць індивідуальної забудови);

- розроблено та затверджено новий генеральний план міста.

Нещодавно місто відзначило своє 35 –річчя.

13 вересня 2008 року – відкрито міський центральний сквер.

За три десятиліття на березі Стиру виросло сучасне, європейське, чисте й охайне, виплекане любов'ю і працею його мешканців місто, де створено всі умови для життя, праці, відпочинку, творчого розвитку особистості. Місто з впевненістю дивиться в майбутнє, сподіваючись на молодь, яка напише нову сторінку в історії Кузнецовська.